

פרשת זכור

The **פיוטים** for **פרשת זכור** provide us with a surprise. The main focus of the **פיוטים** is upon **עשו** and not upon **עמלק**. If you who paid attention during **התורה** for **קריאת** **פרשת וישלח**, then you are not as surprised. **פרשת וישלח** ends with the **תורה** reciting the family history of **עשו**. At first glance, such use of valuable space seems odd. But when you study the family history that is revealed there, you understand why the **עשו פייטנים** saw **עשו** within **עמלק**.

ספר בראשית פרק לו- א ואלה תלדות עשו הוא אדום: ב עשו לקח את-נשיו מבנות כנען את-עדה בת-אילון החתי ואת-אהליבמה בת-ענה בת-צבעון החוי... ד ותלד עדה לעשו את-אליפז ובשמת ילדה את-רעואל... יב ותמנע היתה פילגש לאליפז בן-עשו ותלד לאליפז את-עמלק אלה בני עדה אשת עשו:

The theme of many of the **פיוטים** for **פרשת זכור** is the evil deeds of **עשו**. His actions are deemed so despicable that they directly affected the lives of **יצחק אבינו**, **אברהם אבינו** ע"ה and **רבקה אמינו** ע"ה. But knowingly or unknowingly, by focusing on **עשו**, the **פייטנים** lead us to a very difficult theological question: **עשו** was born to the same father and the same mother on the same day and as the result of the same pregnancy as **יעקב אבינו**. Jew and anti-Jew were therefore created simultaneously. One can then ask: what did the **רבנו** **של עולם** have in mind when He created Jew and anti-Jew at the same moment; can it possibly be the plan of the **רבנו של עולם** that simultaneously with Judaism there needs to exist anti-Judaism?

Some of the **פסוקים** in the **תורה** that speak about **עמלק** appear to lead to that conclusion: שמות פרק יז' פסוק טז' - ויאמר כי-יד על-כס קיה מלחמה לה' בעמלק מדר דר: דברים פרק כה' פסוק יט' - והיה בהנחת ה' אלקיך לך מכל-איביך מסביב בארץ אשר ה'-אלקיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את-זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

The two **פסוקים** present a contradiction. If the **רבנו של עולם** expects Jews to have the ability to destroy **עמלק**, then why does the **רבנו של עולם** need to declare war on **עמלק**, **מדר דר**, forever and ever. Do these **פסוקים** foretell that **עמלק** will never be destroyed because in order to survive, Judaism needs anti-Judaism as a constant adversary.

At first glance, it does not appear that the פייטנים try to answer that question. In one פיוט after the other they have us remind the רבוננו של עולם of the tragedies that befell us throughout history. In the פיוט אצילי מרעי שעיר-פיוט, the פייטן writes: שאונם חרשו כשדה; המון היילותיהם חרשו- In the ספר רון שיר ושבח, the author רב אהרון לוי explains- עיר-דגלים בלא הון מכרת. The פייטן further writes: ירושלים כשדה עיר והחריבו בית המקדש. Rabbi Levi explains: להמן-מכרת; בלי ממון-בלא הון; שבטי ישראל-דגלים. On the words: פייטן-he explains: פתחו פיהם בניאות כטיטום שחרף וגדף כלפי מעלה.

But is it really the רבוננו של עולם that needs to be reminded of all the tragic events that have occurred throughout Jewish history? The רבוננו של עולם relives those moments every day. The רבוננו של עולם cannot escape those moments because all of history is happening all the time in the רבוננו של עולם's world. It is we who need to be reminded. And when we become complacent and forget, then a movie such as "The Passion" appears on movie screens and reminds us. The Palestinians blow up another bus and remind us. It is the great tragedy that is human nature that forced the רבוננו של עולם to create anti-Judaism in order that Judaism could survive. That is a major part of the message of the פייטנים on פרשת זכור.

קרובות

In the literature of חז"ל, the פיוטים are not called פיוטים but rather קרובות or קרוב"ץ. The אבודרהם traces the history of the word קרובות: ודע כי ש"צ הוא עתה: קרובות. בזמן הזה במקום הכהן המקריב בזמן הבית ולכך נקרא ג"כ ש"צ קרוב... ועוד אמרו שם ר' יוחנן בשם ר' מנחם דמן גליא זה שעבר לפני התיבה אין אומרין לו בא והתפלל אלא בא וקרב, עשה קרבנינו, עשה צרכנו, עשה מלחמותינו, פיים בעדינו. ומזה הטעם נקראו הפיוטים שאומר ש"צ באמצע התפלות קרובות; ואפשר שנקראו מפני שאומרים אותם בקרב התפלות ובאמצעם.

The origin for the word קרוב"ץ is given by the בית יוסף אורח חיים סימן סח – הפיוטים שהיו נוהגים לומר באמצע ברכות ק"ש היו קורים אותם קרוב"ץ ושמעתי כי הוא ראשי תיבות: קול רנה וישועה באהלי צדיקים.

TRANSLATION OF SOURCES

א-1. Now these are the generations of Esau, who is Edom.

2. Esau took his wives of the daughters of Canaan; Adah the daughter of Elon the Hittite, and Aholibamah the daughter of Anah the daughter of Zibeon the Hivite; 4. And Adah bore to Esau Eliphaz; and Bashemath bore Reuel; 12. And Timna was concubine to Eliphaz Esau's son; and she bore to Eliphaz Amalek; these were the sons of Adah Esau's wife.

יז' פסוק מז' - שמות פרק יז' פסוק מז' - For he said, Because the Lord has sworn that the Lord will have war with Amalek from generation to generation.

יט' פסוק כה' פסוק יט' - דברים פרק כה' פסוק יט' - Therefore it shall be, when the Lord your God has given you rest from all your enemies around, in the land which the Lord your God gives you for an inheritance to possess, that you shall blot out the remembrance of Amalek from under heaven; you shall not forget it.

יר' פסוק כה' פסוק יר' - שמואל ב' פרק כה' פסוק יר' - They plowed the ground like it was a field within the city. ה' פסוק כה' פסוק יר' - המון חיילותיהם חרשו ירושלים כשדה עיר והחרבו בית המקדש פלשו על ירושלים כשדה עיר והחרבו בית המקדש. The mass of soldiers plowed over Jerusalem like a field in a city and destroyed the Beit Hamikdash.

יג' פסוק כה' פסוק יג' - דברים פרק כה' פסוק יג' - Flags without money they sold. יג' פסוק כה' פסוק יג' - שבטי ישראל-דגלים - Flags=the tribes of Israel; בלא הון - בלי ממון - without money; מכרת - להמן - Sold to Haman.

יד' פסוק כה' פסוק יד' - כימו דברו בגאות ופארו - Their mouths spoke with haughtiness and boasted.

יד' פסוק כה' פסוק יד' - פתחו פיהם בגיאות כטיטוס שחרף וגדף כלפי מעלה - They opened their mouths in conceit like Titus who rebelled against and cursed G-d.

אבודרהם - And know that the leader in prayer is in our current time considered being in place of the kohanim who brought sacrifices at the time that the Beit Hamikdash stood. As a result another name for the leader is karov, someone close. And furthermore it is written there that Rav Yochanan in the name of Rav Menachem said that when they approach the person to be the leader they do not say to him: go and pray. What they say to him is: go and be the close one; bring our sacrifices; request our needs; fight our battles and supplicate for us. For this reason, liturgical poems (piyuttim) that the leader recites in the middle of the prayers are called "those that are near (krovot)". Another reason to call liturgical poems by the name krovot is because they are recited among the prayers (b'kerev)

TRANSLATION OF SOURCES-2

and in the middle of them.

בית יוסף אורה היים סימן סה -The liturgical poems that we are accustomed to recite in the middle of the blessings for kriyat shma were known by the name “krubatz.” I heard that the letters of that word (“krubatz”) are an abbreviation for the first letters of the verse: kol rina v’yishua b’ahalai tzadikkim (the sound of happiness and redemption in the tents of the righteous.)